

[Bjørn Westh]

Landbrugsministeren har ret i, at der selvfølgelig er ideologi i dette spørgsmål. Gør vi ikke noget med hensyn til finansieringsformer i landbruget, ender vi med nogle få, meget store brug i aktieselskabsform, men prøver vi at ændre på finansieringsformerne, så kan vi opretholde det, som jeg tror et flertal her i salen ønsker, nemlig mange brug af forskellig størrelse, der bliver drevet på familiebegrundsbasis. Den ideologi er der bl.a. i dette lovforslag.

Med hensyn til Holland synes jeg også, at landbrugsministeren i sin omtale burde sige, at man jo der har helt andre ejerformer, som vi måske så skulle overveje, hvis det giver så meget bedre resultater dernede end her. Bl.a. er vel 40 pct. af jorderne forpagtet jord.

Med hensyn til gældssaneringsloven sagde landbrugsministeren, at det var nu mærkeligt, hvis man ikke skulle drøfte subsidier så meget. Så vidt jeg husker, har landbrugsministeren formået at få afskaffet subsidieelementet i gældssaneringsloven ved at afskaffe rentetilskuddet og kun opretholde statsgarantien. Det rentetilskud, der var, da den socialdemokratiske regerings gældssaneringslov eksisterede, er fjernet.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Både landbrugsministerens første indlæg og nu hans andet indlæg må give anledning til et spørgsmål til landbrugsministeren. Landbrugsministeren forsøger at tegne et billede af, at socialdemokratiet løber fra det forslag, som vi har bedt ministeren om at fremsætte. Hvis ministeren mener det, må det være på baggrund af, at ministeren ikke fremover vil fremføre med nogle udokumenterede påstande om, at hvis vi gennemfører det forslag, så er det et brud på realrentebeskatningsforliget.

Som vi har sagt hele tiden, vil socialdemokratiet ikke beskyldes for at bryde forlig. Derfor har vi sagt, at hvis regeringen fastholder den efter vor opfattelse forkerte påstand, så finder vi andre løsninger. Vores ordfører har i dag skitseret, hvordan en anden løsning kunne se ud. Det udlægger landbrugsministeren så som et forsøg på at løbe fra det forslag, vi har bedt om at få på bordet. Skal det forstås sådan, at landbrugsministeren vil holde op med at snakke om forligsbrud, hvis vi

gennemfører det forslag? Hvis landbrugsministeren vil give det tilsagn her i dag, behøver vi ikke at komme med de alternative forslag. Så har vi forslaget på bordet, hr. landbrugsminister.

Landbrugsministeren (Niels Anker Koføed):

Nu skal jeg ikke forlænge debatten, jeg skal bare sige til hr. Bjørn Westh, at forlængelse af gældssaneringsloven uden rentetilskud dog blev gennemført med socialdemokratiets tilslutning. Derfor går jeg ud fra, at vi har været enige.

Til hr. Stavad skal jeg sige, at socialdemokratiet siden realrenteforliget blev indgået og også på det tidspunkt, da beslutningsforslaget blev fremsat, har været klar over, hvad man mente et forlig indeholdt, så det kan ikke ændre noget som helst.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Socialdemokratiet angav udtrykkelig i betænkningens bidrag til beslutningsforslaget, som jeg går ud fra landbrugsministeren har læst, at hvis regeringen opretholdt den anklage, ville vi komme med andre forslag for at komme uden om den formelle klemme, som regeringen har prøvet at udnytte for at komme af med et forslag, regeringen ikke brød sig om, og det skal ikke lykkes.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 196:

Forslag til lov om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v.

Af Hanne Thanning Jacobsen (SF) m.fl.
(Fremsat 12/3 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Regeringen kan ikke tilslutte sig lovforslaget, fordi vi er betænkelige ved, at der fra centralt hold skal fastsættes nærmere bestemmelser om de former for elevrådsvirksomhed, som kommunerne skal afholde udgifter til.

Der findes jo allerede i den gældende lovgivning bestemmelser om praktisk og økonomisk støtte til elevrådsvirksomhed. Det fremgår således af undervisningsministeriets cirkulære af 7. oktober 1974 om ændring af skolestyrelsesloven, at der skal stilles et egnet lokale og andre nødvendige faciliteter til rådighed for elevrådets virksomhed på skolen. Denne bestemmelse bygger på bemærkningerne til bestemmelsen i § 80 b, som blev indsat i skolestyrelsesloven i 1974 efter forslag fra daværende undervisningsminister Ritt Bjerregaard. Herudover er det kommunerne selv, som afgør, hvilken støtte de vil yde til elevrådene. I undervisningsministeriets cirkulære af 3. februar 1978 om ændring af skolestyrelsesloven er det dog udtalt, at ministeriet anser det for ønskeligt, at der med henblik på at fremme elevrådsvirksomheden i kommunerne ydes økonomisk støtte til sådan virksomhed. Det står altså i cirkulæret af 3. februar 1978, at ministeriet anser det for ønskeligt, at der ydes støtte til elevrådsvirksomheden.

Jeg har ikke noget grundlag for at tro, at disse nævnte eksisterende regler ikke skulle være tilstrækkelige. Henstillingen i cirkulæret fra 1978 har nemlig den meget store fordel, at man ikke peger på bestemte former for elevrådsvirksomhed, som skal støttes. Dette er helt i overensstemmelse med intentionerne bag skolestyrelseslovens § 80 b. Bestemmelsen tilsigter nemlig ikke at give retningslinjer for elevrådenes sammensætning og deres organisationsform – og heller ikke for de opgaver, som elevrådene kan tage op. Disse spørgsmål skal nemlig ifølge skolestyrelsesloven afgøres lokalt på grundlag af ønskerne hos eleverne ved de enkelte skoler.

Hvis man gennemfører SFs forslag, betyder det, at man fra centralt hold i strid med

intentionerne bag § 80 b pludselig skal til at afgrænse og definere og detailbestemme de former for elevrådsvirksomhed, som kommunerne skal afholde udgifterne til, og det er det, regeringen ikke synes er i overensstemmelse med hverken skolestyrelsesloven eller med de decentraliseringsbestræbelser, som socialistisk folkeparti jo da i øvrigt i teorien ofte støtter.

Efter regeringens opfattelse bør ungdomsåret inden for folkeskolen bruges til, at man på de enkelte skoler ud fra de lokale forhold iværksætter initiativer, som fremmer elevernes medvirken i folkeskolens virksomhed. Jeg vil meget gerne bidrage til en sådan udvikling. Der er god pædagogik og sund fornuft i at finde områder, hvor elever i højere grad selv kan bestemme og kan varetage opgaver. Vi lever på mange måder i et institutionaliseret formyndersamfund, og der må en bevist bestræbelse til for at finde områder, hvor elever kan vinde selvrespekt og ansvarsfølelse ved at varetage opgaver på egen hånd.

Jeg vil altså meget gerne bidrage til en sådan udvikling, og jeg kan oplyse, at der i forbindelse med en revision af undervisningsvejledningen fra 1977, den, der hedder »Skole – elev og forældre«, vil blive udarbejdet et idékatalog vedrørende forskellige former for elevvirksomhed. Det er desuden tanken, at vi vil give en anbefaling med hensyn til, hvordan man kan tildele elevrådene en rammebevilling. Vi vil altså gerne give råd, men ikke detailstyring af elevrådenes virksomhed og ikke detailbestemmelser vedrørende tilskuddenes størrelse. Det idékatalog, der vil blive sendt ud, vil være vejledende og forhåbentlig fyldt med nogle ideer, som kan bruges, og vi vil især tage hensyn til, hvad man med held har forsøgt i visse kommuner og i visse skoler. Det er klart, at det idékatalog på ingen måde vil være hindrende for, at man kan gå videre og prøve helt nye ting. Det gode ved at vælge en decentraliseret form er også, at skolerne får mulighed for at gå meget videre end det, der står i de ministerielle cirkulærer. Især dette sidste argument vil jeg bede SF overveje grundigt, for man insisterer på dette forslag.

J. K. Hansen (S):

[J. K. Hansen]

Det kan godt undre lidt, at vi nu hører undervisningsministeren tale så meget om decentralisering, når vi på andre områder har oplevet en større form for centralisering; hvorfor skal det pludselig ikke gælde på dette område? Jeg mener nu heller ikke, at det forslag fra SF, vi skal behandle i dag, går i retning af centralisering, det går snarere i retning af at sikre elevrådsarbejdet ude i vore kommuner. Jeg vil kalde forslaget et lille skridt på vejen til at indføre reelt elevdemokrati i folkeskolen.

I bemærkningerne til forslaget henvises der til folkeskolelovens formålsparagraf, hvor det i stk. 3 præciseres, at folkeskolen skal forberede eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund og til medansvar for løsning af fælles opgaver. Der findes vel næppe noget andet sted i dansk lovgivning, der præciserer et demokratisk formål så tydeligt som folkeskolelovens formålsparagraf, og da det er sådan, at undervisningsministeren og jeg og en række andre medlemmer engang i 1975 har været med til at udforme denne formålsparagraf, har vi også et ansvar for den. Formålsparagraffen præciserer således klart, at folkeskolen både skal være demokratisk og demokratiserende. Demokrati eller indflydelse og medbestemmelse til alle er ikke blot et mål, men i høj grad også et middel. Det betyder, at skolen nok skal forberede eleverne til deltagelse i demokratiske processer uden for skolen, men også gennem en aktiv udøvelse af demokrati i skolen. SFs forslag går jo ud på at forbedre elevrådenes og fælleselevrådenes vilkår for gennem elevrådsarbejdet at øve indflydelse på skolens hverdag. Det kan vi støtte.

Jeg sagde for et øjeblik siden, at forslaget er et lille skridt på vejen til reelt elevdemokrati i folkeskolen. Det er ikke et uvæsentligt skridt, men jeg har tilladt mig at kalde det et lille skridt, og jeg er nødt til at røbe her i dag, også i anledning af de bemærkninger, som ministeren kom med, at vi i socialdemokratiet gerne vil gå længere, og derfor vil vi – og dér kan jeg forstå at vi på mange områder er i nøje overensstemmelse med det, ministeren kommer frem med – fremsætte et forslag til folketingsbeslutning til indførelse af det, jeg vil kalde reelt elevdemokrati i folkeskolen, hvor vi vil udbyde, fortolke og præcisere folkeskolens demokratiforpligtelse væsentlig mere indgående, end det er sket i dette for-

slag fra SF; men da det også indgår i vores forslag, kan vi som nævnt støtte forslaget.

Karen Højte Jensen (KF):

Man bliver lidt grebet af forundring over et sådant forslag fra SF; jeg mener ikke, at SF normalt vil styre kommunerne i detaljer, men det forstår jeg SF nu synes at man skal til at gøre.

Fra konservativ side er vi meget positive over for, at man ude på skolerne har et aktivt elevrådsarbejde. Jeg tror, det er meget nyttigt og vigtigt også som en opdragende funktion, men herfra og til i detaljer at ville diktere kommunerne, hvad de skal sætte penge af til, er et langt skridt. Det næste ville blive, at vi skulle sige, at de skulle sætte penge af til lejrskoler og til undervisningsmidler, og jeg kunne lave en lang remse. Det tror jeg ikke tjener demokratiet i kommunerne, og jeg tror heller ikke, at det tjener det enkelte elevråds arbejde, hvis vi går så langt.

Som ministeren allerede har nævnt, er der jo nogle retningslinjer eller i hvert fald nogle rammer, der også viser, at man fra centralt hold ønsker dette elevrådsarbejde.

Det er helt ude af trit med den konservative holdning til, hvordan man skal give kommunerne frihed til at tilrettelægge ud fra lokale forhold, hvis vi skulle gå ind på dette forslag, og vi afviser det.

Povl Brøndsted (V):

I tidligere tider var lokalsamfundet præget af et stort og aktivt foreningsarbejde. Disse foreninger havde selvfølgelig nogle konkrete opgaver, men kunne også kaldes demokratiets værksteder. Disse mange småforeninger med deres bestyrelser og generalforsamlinger var med til at lære unge mennesker, hvordan et demokrati fungerer. Fra de var små, lærte de, at man ad den vej kom ind i de måske mere betydningsfulde og i hvert fald større demokratiske organisationer og det politiske liv.

Det er derfor meget væsentligt, at vi i en tid, hvor vi har set, at dette lokale foreningsarbejde faktisk er forsvundet, at der er blevet færre af disse demokratiets værksteder, og at de ikke er så lette at komme i forbindelse med, da er opmærksom på, hvor der nu er mulighed for at give unge mennesker og for så vidt også børn en demokratisk skoling. På

[Povl Brøndsted]

den baggrund synes jeg det er en ganske naturlig ting, at vi med det folkeskolesystem, vi har, betragter folkeskolen som det sted, det er naturligt at give dem en virkelig mulighed for at lære, hvordan man arbejder i fællesskab i et lille samfund, som en folkeskole også kan siges at være.

Derfor er det meget væsentligt, at vi på alle måder styrker elevrådsarbejdet, både i den enkelte skole og også i et reelt arbejde skolerne imellem, for det er ikke nok, at man bare lærer sin egen lille verden at kende.

Jeg mener, det er en meget væsentlig opgave for lærerne i den danske folkeskole, og vi kan ikke tilstrækkeligt animere dem til at få påbegyndt dette arbejde, men hvis der ikke er et engagement, som jeg mener skolen i sit miljø og ved sin arbejdsform kan give, for et reelt demokrati, må vi erkende, at det kan være noget forfærdelig farligt at tvinge igennem.

Jeg mener, det er vigtigt, at enhver kommune, ethvert forældrenavn, enhver skolekommission styrker muligheden for at få påbegyndt det gode elevrådsarbejde som demokratiske værksteder for eleverne, men jeg kan ikke se, at vi kan kalde det et økonomisk spørgsmål. Jeg har aldrig hørt, at en kommune har nægtet at støtte elevrådsarbejdet økonomisk. Jeg kender mangfoldige kommuner, der har gjort alt fra deres kulturudvalg og deres skolekommission for at sætte elevrådsarbejdet i gang og betalt, hvad det kostede, efterhånden som det kom i gang. Derfor synes jeg, det er at vende tingene på hovedet at sige, at dette at få et demokratisk elevarbejde startet er noget, der har med penge at gøre. Nej, det har med holdningen at gøre, det har med skolemiljøerne at gøre, og det har med lærernes indstilling at gøre. Lad os på alle måder styrke det, og så vil jeg meget gerne i udvalget have beviser for, at der er nogle steder, elevrådsarbejdet bremses ved, at der er en kommune, der har sagt, at de ikke vil være med til at støtte det i det økonomiske omfang, det er nødvendigt for, at det kan køre fornuftigt. Jeg synes, det er at begynde at pirke fra en helt forkert vej ved at sige: det her er økonomi. Nej, det er holdninger; vi skal prøve på at styrke forståelsen hos vore politikere i kommunerne og vore lærere i folkeskolen, for de har et meget stort ansvar for at lære eleverne, hvad demokratisk samarbejde er.

Ole Vig Jensen (RV):

I det radikale venstre tillægger vi også elevrådsvirksomheden, elevrådsarbejdet, væsentlig betydning. Det ligger også allerede fast både i selve lovgivningen og i de cirkulærer og bekendtgørelser, som følger lovgivningen op, at eleverne mest muligt skal inddrages i det daglige arbejde med skolens virksomhed.

Nu kommer SF med et forslag, der fra centralt hold pålægger kommunerne at betale de omkostninger, der knytter sig til elevrådsarbejdet, og det kunne være fristende at give tilslutning til forslaget, forstået på den måde, at vi heller ikke ville vige tilbage for at sige, at kommunalbestyrelserne bør yde økonomisk bidrag til det, hvis det var et problem, men efter min opfattelse er det ikke økonomien, der skaber problemer for elevrådsarbejdet. Det er i langt højere grad et spørgsmål om overhovedet at få elevrådsarbejdet til at lykkes; det afhænger altså i langt højere grad af engagementet på den enkelte skole både hos eleverne og lærerne, om elevrådsarbejdet skal blive noget væsentligt i skolens hverdag.

Derfor er jeg i og for sig meget tilfreds med, at undervisningsministeren her i dag meddeler, at han i anledning af ungdomsåret i form af et idékatalog måske vil inspirere til nye områder, hvor eleverne kan inddrages i arbejdet. Jeg forstod det sådan, at det ikke blot var i en form for medindflydelse, men også i en direkte indflydelse, måske en selvbestemmelsesret på flere forskellige områder i skolen. Den tankegang synes jeg er absolut værd at støtte.

Der er sagt en hel del ting i dag om det vigtige og rigtige i at opdrage eleverne til demokrati. Jeg deler helt den opfattelse, og det tror jeg også SF gør. Men som Hal Koch har sagt det, kan man ikke lære folk demokrati; demokrati er en livsform. Jeg mener ikke, nogen har sagt det bedre. Demokrati er en livsform, det vil sige, at det betyder mindre, om der er afsat økonomiske midler – bevar mig vel, det kan betyde noget – men det er den måde, man lever sammen på på skolen til hverdag, der er afgørende for, om elevrådsarbejdet og om det at opdrage til demokrati kan lykkes.

Det tillægger vi stor betydning, og når undervisningsministeren alligevel skal meddele

[Ole Vig Jensen]

sig til kommunerne, skal der i hvert fald fra vor side også lyde et budskab om, at ministeren gerne yderligere må understrege, som det allerede er sket i et cirkulære, at man anser det for ønskeligt at yde støtte til elevrådsarbejdet; det kan måske endda formuleres stærkere. Men hvis man gik ind på SFs tankegang og ville lovfæste det, mener jeg, man let opnår noget, som jeg ikke tror SF vil, og som heller ikke ligger i forslaget, sådan som jeg læser det, nemlig at styre i detaljer. Men hvis man træffer beslutningen fra centralt hold, undgår man til gengæld ikke at gå i detaljer. Derfor vil vi være tilbageholdende med at udstede sådanne centrale bestemmelser, og derfor vil vi heller ikke kunne støtte SFs forslag i den form, det her har, men den tankegang, der ligger bag, er både rigtig og sund.

Bente Juncker (CD):

Hvis man ønsker at give elevrådene en reel mulighed for at arbejde med spørgsmål, der vedrører skolens hverdag, må man se i øjnene, at det ikke lader sig gøre uden at stille nogle beløb til rådighed. Det er da også vores opfattelse, at kommunerne bør leve op til det cirkulære, der kom i 1978, og som taler om det hensigtsmæssige i, at der på skolens årsbudget afsættes et passende beløb til elevrådsarbejdet.

Der siges ikke noget om, hvad der forstås ved et passende beløb, og forslagsstillerne giver heller ingen oplysninger i så henseende. Men under udvalgsarbejdet vil det være muligt at få et overblik over, hvordan forholdene rent politisk ser ud, hvor mange kommuner der lever op til cirkulærets henstilling, og efter hvilke kriterier beløbene tildeles.

Ministeren siger, at der i ungdomsåret vil kunne fremkomme initiativer til nye former for elevmedvirken, og afviser bl.a. SFs forslag. Centrum-demokraterne vil imidlertid gerne stille sig noget åbne over for, at man på et tidspunkt tager op til overvejelse at få ensartede tilskud til elevrådsarbejdet eller elevmedvirken. Som det er nu, er der forskelligartetheder i kommunerne, som vi ikke finder særlig hensigtsmæssige, hvis vi skal have alle de unge med.

Vi afviser altså SFs forslag, men vi ser hen til det, ministeren har bebudet her fra talerstolen, og det er vi meget glade for.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Hvis folkeskolens formålsparagraf om at forberede eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund ikke bare skal stå som nogle flotte ord, der svajer ud i luften uden et reelt indhold, er det selvfølgelig vigtigt, at der er penge til elevrådsarbejdet, for det er jo netop det forum, hvor eleverne kan praktisere deres medbestemmelse og medleven.

Jeg blev meget rørt over både hr. Povl Brøndsteds og hr. Ole Vig Jensens meget smukke ord, og jeg var faktisk meget enig i alt det, der blev sagt – med den lille forskel, at der altså også skal penge til. Jeg vil derfor tillade mig at fortolke både hr. Povl Brøndsteds og hr. Ole Vig Jensens ord på den måde, at de, hvis det under udvalgsarbejdet viser sig, at der ikke er penge til alle de smukke ting, vil være med til at prøve på at finde ud af, hvordan man så skaffer dem. Jeg ved ærlig talt ikke, om det er et reelt problem ret mange steder, at kommunerne ikke bevilger penge, men det må man jo kunne finde ud af under udvalgsarbejdet. Jeg ved imidlertid, at LOE mangler penge, og at VS under to finanslove i træk har stillet ændringsforslag om, at Landsorganisationen af Elever skulle have penge til deres arbejde, som også handler om elevrådsarbejdet. Det er begge gange blevet nedstemt, så vi har i alle tilfælde det problem, at Landsorganisationen af Elever mangler penge; det er en realitet.

Jeg blev også rørt over undervisningsministerens ord om inspiration, idékatalog og anbefalinger. Det synes jeg også er smukt, men igen: hvis der ikke er noget reelt, hvis der ikke er et indhold, hvis der er ikke er nogen penge til at få inspiration til at konkretisere sig i, bliver det kun til smukke hensigtserklæringer.

Vi vil derfor under udvalgsarbejdet aktivt prøve på at finde ud af, om der mangler penge, og tager debatten her som et udtryk for, at man, hvis der gør det, i en eller anden form vil prøve på at finde ud af, hvordan man kan løse problemet.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg må straks indrømme, at dette forslag fra SF ikke vil få fremskridtspartiets tilslutning. Man kan tilsyneladende fortolke folkeskolens § 2 på forskellig måde, og den måde,

[Pia Kjærsgaard]

SF gør det på, mener vi at man skal lade SF om. Når kommunerne selv må afgøre, om der skal ydes tilskud til elev- og fællesrådene, er det et spørgsmål om at kunne prioritere sine udgifter. Skal disse ydelser nu fastholdes ved lov, båndlægges beløb i kommunekasserne, der kunne have gjort gavn på et helt andet område, f.eks. i undervisningen. Men SF havde måske forestillet sig, at kommunerne bare kunne opkræve nye skatter, som SF har for vane at foreslå.

Traditionen tro skriver SF ikke i sit lovforslag, hvad forslaget forventes at ville koste kommunernes skatteydere, men da fremskridtspartiet er godt tilfreds med indholdet i den § 2, som SF vil give andet indhold, afviser vi forslaget.

Maisted (FD)

Det, der får mig til at tage ordet til SFs forslag, er, at de i deres bemærkninger henviser til, at det af folkeskolelovens § 2 fremgår, at folkeskolen skal forberede eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund. Jeg synes, det er et stift stykke af et parti, som inden for de sidste fjorten dage har demonstreret, at de er parat til at sætte folkestyret ud af kraft. De har endog et folketingsmedlem, som har deltaget i demonstration og forhindret andre folketingsmedlemmer i at deltage i folkestyret, altså har sat folkestyret ud af kraft og har begået højforræderi efter grundloven. Alligevel kommer det parti med et forslag, der henviser til, at folkeskolen skal forberede eleverne til medleven og medbestemmelse i et demokratisk samfund!

SF er efter min bedste overbevisning med sin handling et udemokratisk parti, der aldrig nogen sinde i et demokratisk samfund vil kunne være et regeringsbærende parti eller få indflydelse på den måde i det danske samfund.

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

Jeg vil begynde med at sige tak til socialdemokratiets og VS' ordførere for deres positive bemærkninger om lovforslaget. Jeg vil også sige tak for de ord, jeg mener at have hørt af hr. Povl Brøndsted og hr. Ole Vig Jensen. Der er for mig ikke nogen tvivl om, at eleverne har brug for, at dette forslag bli-

ver taget alvorligt, og at eleverne i det hele taget bliver taget alvorligt.

Årsagen til fremsættelsen af dette lovforslag er, at det rent faktisk har vist sig, at det har været svært for mange at komme i gang med elevrådsarbejdet. Der er mange ting, der burde gøres for, at formålsparagraffens ord om medleven og medbestemmelse tages alvorligt, og jeg giver den socialdemokratiske ordfører helt ret i, at dette er et lille skridt til en begyndelse for at få sat gang i arbejdet ude på skolerne, og en af vejene til at sikre elev- og fælleselevrådet er, at det rent faktisk etableres på samtlige folkeskoler.

Et par ordførere har været inde på, at man ikke kender til eksempler på, at folkeskoleeleverne er blevet forhindret i dette arbejde, men der er meget stor forskel på de ydre rammer fra by til by, og det er jo ydre rammer, dette forslag handler om, og de er nødvendige. Jeg er helt enig med hr. Ole Vig Jensen og hr. Povl Brøndsted i, at det er holdningerne ude på de enkelte skoler, de voksnes måde at tage eleverne alvorligt på, der betyder en utrolig masse, men den ydre ramme, som ligger i at få det økonomiske i orden, mener jeg også er nødvendig. En del steder, hvor elever har forsøgt at oprette elev- og fælleselevråd, er de stødt på både formelle og uformelle hindringer, og jeg er glad for, at undervisningsministeren netop understreger overskriften for det år, vi er inde i nu, ungdomsåret, hvis første ord netop er »deltagelse«. Dette er et af de steder, vi kunne bakke børnene og de unge op, og hvor vi kunne vise, at vi tager ordet deltagelse alvorligt, og at vi tager deres arbejde alvorligt. Dette her kunne have været et første skridt på vejen til, at formålsparagraffens ord fik mening for eleverne.

Jeg er glad for, at de fleste ordførere forstod, at det bestemt ikke var SFs hensigt med dette lovforslag at ville detailbestemme. En enkelt ordfører bemærkede, at vi ikke havde sat tal på, hvor mange penge der skulle bruges, men det var netop helt bevidst. Det kunne jo være det første sted, hvor elevråd og fælleselevråd prøvede på skoler og via skolekommissioner og kommunalbestyrelser at udøve deres demokratiske forhandlingsret til at finde frem til et fornuftigt beløb.

Jeg er glad for, at ministeren vil udsende en revision af vejledningen »Skole – elev og forældre« og give ideer og råd, men jeg sy-

[Hanne Thanning Jacobsen]

nes, det ville have været dejligt, hvis vi i dag sammen kunne have sagt, at vi anså elevrådsarbejdet for lige så vigtigt som lærerrådsarbejdet.

Det er jo rigtigt, hvad hr. Ole Vig Jensen sagde med det flotte citat, at demokrati ikke kan læres, men skal leves, og det vil jeg gerne lade stå som overskrift for netop dette lovforslag. Men det skal også leves med nogle ydre rammer, og derfor håber jeg på, at vi, når vi arbejder videre i udvalget med dette forslag og med de forslag, den socialdemokratiske ordfører bebudede, til slut kan sige til eleverne, at vi tager dem alvorligt, og at vi vil arbejde for, at de får reel indflydelse på deres egen hverdag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Tommy Dinesen (SF), Carsten Andersen (SF), Lilli Gyldenkilde (SF), Ole Henriksen (SF) og Ebba Strange (SF) har meddelt mig, at de ønsker til arbejdsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke planer har ministeren med hensyn

til det fremtidige arbejdsmiljøarbejde, herunder arbejdstilsynet, bedriftssundhedstjenesten, arbejdsmedicinske klinikker og arbejdsmiljøforskningsområdet?»

(Forespørgsel nr. F 21).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Arbejdsmarkedsudvalget (10/4 85):

Udtræder: Risgaard Knudsen (S)

Nyt medl.: Kaj Poulsen (S)

Udtræder: Ole Espersen (S)

Ny stedf.: Taanquist (S)

Miljø- og planlægningsudvalget (11/4 85):

Udtræder: Heinesen (S)

Nyt medl.m: Joanna Rønn (S)

Udvalget om offentlige arbejder (11/4 85):

Udtræder: Heinesen (S)

Ny stedf.: Joanna Rønn (S)

Udvalget vedrørende ungdomspolitik (11/4 85)

Udtræder: Jimmy Stahr (S)

Nyt medl.: Joanna Rønn (S)

Udv. vedr. dansk sikkerhedspolitik (11/4 85):

Udtræder: Heinesen (S)

Ny stedf.: Knud Damgaard (S)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 16. april 1985 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 11.33